

Amsterdam, 30 oktober 2019

Betreft: implementatie wet wijziging vierde anti-witwasrichtlijn

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor Financiën,

Met deze brief wil ik u namens de branche-organisatie voor bitcoinbedrijven, Verenigde Bitcoin Bedrijven Nederland (VBNL), deelgenoot maken van onze ernstige zorg rond de invoering van de wijzigingswet implementatie vierde anti-witwas richtlijn. De plenaire behandeling daarvan staat gepland voor week 45.

We herkennen ons niet in de suggesties van de Minister dat het advies van de Raad van State zou worden gevolgd en sprake is van een beleidsarme interpretatie. Evenmin is het zo dat wij, op grond van regelmatige contacten met het Ministerie, als aanbieders deze wetgeving nu begrijpelijk of uitvoerbaar zouden vinden. Wij wijzen u in dit verband ook op de reacties van onze leden op de recente consultatie rond het voorgenomen implementatiebesluit wijziging vierde anti-witwasrichtlijn.

### **Beleidsarme invulling**

Op dit moment bereiden wij ons als sector zelf voor op een beleidsarme invoering van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft), langs de lijnen van de bekende verplichtingen in de Europese richtlijn en de Wwft. De beheermaatregelen die we op grond hiervan moeten nemen, zijn vergelijkbaar met de eisen die bancaire en crypto-partners nu al aan ons stellen. Wat vooral nieuw zal zijn is; de meldingsplicht aan de FIU, de toetsing van bestuurders en de stroomlijning van werkwijze in lijn met de specifieke Wwft-verplichtingen.

Het met de markt geconsulteerde artikel 23e was een goede beleidsarme transpositie van de EU-richtlijn en wij zagen daarin weinig bezwaar, afgezien van de term vergunning die registratie had moeten luiden. In de nu voorliggende wetsteksten, de recent geconsulteerde AmvB-tekst en de toelichting daarbij wordt dit geheel anders. Zo wordt nu via artikelen 23e, 23i en 23j 23j en de voorgenomen AmvB het huidige Wet op het financieel toezicht (Wft) rond organisatie-beheersing en integriteit toegevoegd aan de Wwft. Dit stoelt niet op enige gelijknamige tekst uit de richtlijn en is in strijd met het advies van de Raad van State.

Wij zien diverse andere belangwekkende inconsistenties in Memorie van Toelichting, nota naar aanleiding van het Verslag en de tekst en toelichting van de geconsulteerde AmvB (de volledige lijst met 15 opmerkingen stellen wij de fracties op verzoek graag ter beschikking). Wij adviseren u daarom nadrukkelijk om hernieuwd het advies van de Raad van State te vragen op de nu voorliggende wetsteksten en AmvB, om na te gaan in hoeverre niet toch een vergunningsregime met Wft -kenmerken wordt ingevoerd.

Voor zover een dergelijk traject omwille van de invoeringsdatum niet wenselijk zou zijn, is voor ons uitsluitend de beleidsarme implementatie werkbaar. Dit kan door artikel 23j in te trekken, net als de AmvB, en door het invoeren van de onderstaande variatie op het met de markt geconsulteerde artikel 23e met toelichting, bijvoorbeeld als nieuw artikel.

#### *Artikel 23b, lid 3*

*De Wwft-toezichthouder verleent op aanvraag een registratie als bedoeld in artikel 23c, eerste of tweede lid, indien de aanvrager aantoont dat zal worden voldaan aan de bij of krachtens de artikelen 2 tot en met 2f, 3 tot en met 10, 16, 20a, 20b, 23h, 33 en 34 gestelde regels.*

#### *Toelichting*

*Met nadruk wordt vermeld dat de voorwaarden van de registratie betrekking hebben op de naleving van de verplichtingen in de Wwft. Dit betekent dat de toetsing bij de registratie zich hier ook toe beperkt en dat in het toezicht ook alleen getoetst wordt of aan de verplichtingen in de Wwft wordt voldaan. De registratie ziet dus niet zozeer op de activiteiten zelf, maar slechts op het feit dat de instelling over adequate beheersmaatregelen beschikt om te voldoen aan de Wwft-verplichtingen. De Wwft-toezichthouder beoordeelt de activiteiten zelf dus niet en houdt hier ook geen toezicht op.*

### **Belegging en kosten toezicht**

We geven u hierbij nadrukkelijk in overweging om ook de belegging van het toezicht beleidsarm te realiseren. Zo'n beleidsarme implementatie zou voor ons als aangewezen niet-financiële instellingen immers leiden tot belegging van het toezicht bij Bureau Financieel Toezicht (BFT). Dit is een bureau dat ervaring heeft met specifiek Wwft-toezicht voor onze categorie niet-financiële instellingen. Het BFT is al jaren operationeel en wordt in haar werkwijze als goed geëvalueerd. Er is een duidelijke visie op het Wwft-toezicht en er zijn specifieke beleidsregels en richtlijnen geformuleerd. De kosten van het toezicht worden daarbij mede door de overheid gedragen.

Voor de voorgenomen toezichthouder DNB geldt dat ze geen ervaring heeft met het uitvoeren van gericht Wwft-toezicht voor niet-financiële instellingen. DNB voert een veel breder en zwaarder Wft-toezicht uit op basis van de integriteits- en organisatie-eisen uit de Wft. Dat is naar mededeling van DNB aan ons ook de reden waarom die extra Wft-regels door de Minister gekopieerd worden naar de Wwft. Dit sluit aan op de visie van DNB – blijkend uit de gesprekken met ons en onze leden - dat het reguliere Wft-toezicht, zoals dat ook voor banken geschiedt rond organisatie en integriteit, ook wordt toegepast op ons. Dit staat zowel naar de letter als de geest haaks op het advies van de Raad van State.

Ten aanzien van de kosten van het toezicht is de basisregel dat die, indien DNB of AFM zouden worden aangewezen als Wwft-toezichthouder, deze volledig door de sector zou moeten worden opgebracht. De door de Minister in de Nota naar aanleiding van het verslag beloofde capaciteits-toets en specificatie van kosten is echter niet in de toelichting op de AmvB te vinden. Daarmee zijn voor ons als sector de kosten onbekend, maar aanzienlijk hoger dan bij beleidsarme toepassing van de Wwft het geval zou zijn.

Welke keuze uiteindelijk wat betreft de toezichthouder ook gemaakt wordt: wij vinden het niet passend om als nieuwe sector aangeslagen te gaan worden onder een toezichtfinancieringsmodel dat expliciet aangepast en verzwaard is in reactie op de financiële crisis. Daarom stellen wij, omwille van de beoogde proportionaliteit, voor dat u expliciet de Minister opdraagt om onze sector uit te zonderen van die kosten danwel dezelfde kostendoorberekening te hanteren als bij andere aangewezen niet-financiële instellingen.

Met vriendelijke groet,

Patrick van der Meijde  
(Voorzitter)